

ling af Forslag til Lov om det offentlige Fattigvæsen.

(Lovforslaget findes i Tillæg A. Sp. 1173 ff.)

Lovforslaget fattes under Forhandling.

Brink-Seidelin: Af Motiverne til det foreliggende Lovforslag vil man jo have bemærket, at, medens dette i væsentlige Punkter slutter sig til det af Fattigkommissionen udarbejdede Forslag til en Omordning af den offentlige Fattigforsørgelse, har Ministeriet derimod ikke troet at kunne tiltræde Kommissionens Forslag til en Omordning af den frivillige Fattigforsørgelse, fordi Ministeriet i det Hele taget ikke har kunnet anse dette Emne for skiftet til at ordnes ved Lovbundne Regler. Om jeg end ikke deler den Betragtning, som Kommissionens Flertal har gjort gjældende, at enhver Reform af det offentlige Fattigvæsen skulde være saa godt som unyttig, saalænge den ikke støttes af en vel organiseret fri Fattigforsørgelse, der kan udstrække sin Virksomhed til alle værdige, arbejdsvære Erængende i Samfundet, erkjender jeg dog, at den frivillige Fattigforsørgelse er af overordentlig stor Betydning saavel for selve de Erængende, som overfor Ordningen af den offentlige Fattigforsørgelse, og jeg tror derfor ogsaa, at vi samtidig med dennes Ordning bør tage under Overveielse, om det ikke er muligt at give den frivillige Fattigforsørgelse en Organisation, hvorved den bliver sat i Stand til at fyldestgjøre sin Opgave — naturligvis kun forsaavidt Samfundet giver den Midler i Hænde dertil. Se vi nu hen til den Maade, hvorpaa Loven af 8de Marts 1856 om Tilveiebringelse af Midler til en fri Fattigunderstøttelse har virket, navnlig efter at Landkommunalloven har givet Kommunalbestyrelserne Ret til med Amtsrådernes Approbation af Kommunekasserne at yde Bidrag til disse Midlers Forsørgelse, saa tror jeg, man maa sige, at denne Lov, der nu er bleven almindelig bekendt i Befolkningen, har med de saa Midler, der hidtil have staaet til Raadighed, allerede udrettet endel Godt og vel egner sig til at danne Grundlaget for den videre Udvikling af det frivillige Fattigvæsen. Denne burde formentlig gaa i to Retninger, nemlig dels i den Retning, at give Bestyrelserne for de Fattiges Kasser en fyldigere Repræsentation, end de hidtil have haft, saa at det blev dem muligt enhver i sin lille Kreds at føre dagligt og virksomt Tilsyn med de Fattige, og dels i den, at bemyndige disse Bestyrelser til at gjøre sig saa at sige til Mellemled mellem den private Godgjørenhed og de Erængende, som navnlig virkede hen til, at alle de forskjelligartede Gaver, hvormed den private Godgjørenhed hidtil har betænkt de Erængende, ogsaa fremdeles maatte tilfalde dem, om muligt i et endnu rigere Maal, men saaledes, at de ikke direkte tilfaldt de Erængende, men tilstilledes dem gennem Bestyrelserne for den frivillige Fattigfor-

sørgelse. I saadanne Tilfælde, hvor Gaveren ønskede at meddele sine Gaver direkte til den Erængende, skulde dette komme til Bestyrelsens Kundskab, for at den derved kunde sættes i Stand til at uddele, hvad der i Dvrigt blev den betraet, efter den tilstedeværende Værdighed og Erang. Foruden de overordentlig store Goder, som er saadan, om jeg saa maa kalde den, Centralisering af den private Godgjørenhed vilde medføre i forskjelligte Retninger, vilde den tillige væsentlig bidrage til at hæmme det overhaandtagende Onde, der under Form af Tiggeri ved Dørene, foruden at demoralisere de Erængende ogsaa medfører et overordentligt Spild af Tid og Arbeidskraft. Uden at jeg i Dvrigt ved denne første Behandling nærmere skal indlade mig paa at paavise de forskjellige Bestemmelser, hvormed jeg tror, at Loven af 8de Marts 1856 kunde suppleres for at blive et Middel til en virksom frivillig Fattigforsørgelse, skal jeg endnu blot bemærke, at det er min Overbevisning, at der blandt Befolkningen rundt om i Landets Kommuner vil findes et tilstrækkeligt Antal Mænd, der baade ere skiftede til at forestaa Bestyrelsen af en frivillig Fattigforsørgelse, og som ogsaa ville paatage sig dette Hverv af særligt Denkm til de Erængende. Om jeg altsaa end ikke med Kommissionens Flertal tror, at en Ordning af den frivillige Fattigforsørgelse, selv om det blev den mest fuldendte, vilde sætte den i Stand til at kunne udstrække sin Virksomhed til alle værdige Erængende i Samfundet, tror jeg dog, at en Udvikelse af Loven af 8de Marts 1856 i den af mig angivne Retning vilde sætte den frivillige Fattigforsørgelse i Stand til at kunne udrette noget Mere, end den hidtil har udrettet, og dersom De, mine Herrer, dele dette Haab, ligger der deri en tilstrækkelig Opfordring for os til at tage dette Spørgsmaal under Overveielse og til at gjøre det, samtidig med, at vi forhandle et Lovforslag om det offentlige Fattigvæsen, fordi det staa i en meget nær Forbindelse hermed.

Men, medens den frivillige Fattigforsørgelse er fuldstændig afhængig af den Velvillie og den Interesse, hvormed Samfundet omfatter denne Institution, er derimod den offentlige Fattigforsørgelse ligefrem paabudt ved Grundlovens § 84. Det er altsaa denne Grundlovsbestemmelse, der fremfor Alt skal fyldestgøres ved det foreliggende Lovforslag. Efter at nu herved $\frac{3}{4}$ af et Aarhundrede er hengaaet, siden Grundreglerne for vort Fattigvæsen bleve etablerede, er det jo ganske naturligt, om disse i forskjellig Retning maa anses for at være mindre tidssvarende, og om de have fremkaldt Ulemper og Misbrug, som man maa ønske fjærne ved en ny Fattiglov. Den for Alle mest søjelige Ulempe ved det offentlige Fattigvæsen er jo de Aar for Aar stigende Udgifter, som det medfører, og endsskjønt disse jo væsentlig afhænge af Omstændigheder, der staa i nøie Forbindelse med hele den øvrige Samfundsudvikling, tror